

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittujen kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittujen kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta.

Tausta

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) on nykyisin säädetty kaavan esitystavasta siten, että kaavaa esitetään kartalla ja kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinät ja -määräykset.

1.1.2024 voimaan tulevan maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen mukaan kaavat laaditaan valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa. Tämä muuttaa kaavan sisällön ja esitystavan määrittelyä siten, että 1.1.2024 alkaen kaavat koostuvat kaavakohteista ja -määräyksistä.

Lakimuutoksen myötä edellytetään myös tonttijaon laatimista valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa ja esittämistä valtakunnallisesti vakiomuotoisesti kartalla ja tarvittaessa erillisenä asiakirjana.

Maankäyttö- ja rakennuslain 29, 40 ja 55 §:n mukaan ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteentoimivasta tietomallimuodosta sekä kaavakohteiden ja -määräysten vakiomuotoisesta esitystavasta. Maankäyttö ja rakennuslain 78 b §:n mukaan tonttijako esitetään asemakaavakartalla, jos se on laadittu ja hyväksytty osana asemakaavaa ja ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteentoimivasta tietomallimuodosta ja vakiomuotoisesta esitystavasta.

Tavoitteet

Ympäristöministeriön asetuksella on tarkoitus säätää tietomallimuodossa laadittavan kaavan tekniset vaatimukset, joilla varmistetaan koneluettavien kaavatietojen yhteentoimivuus sekä kaavamääräysten ja kaavakohteiden vakiomuotoinen esitystapa. Lisäksi kaavoissa käytettävistä merkinnöistä annetun ympäristöministeriön asetuksen korvaamisella uudella

asetuksella varmistettaisiin, että tietomallimuotoisesti laadituissa kaavoissa käytetään kaavakohteiden ja kaavamääräysten visualisoinnissa kansallisesti yhteneväistä kuvaustekniikkaa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyyntöissä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä sekä valtioneuvoston hankeikkunassa.

VAHVA-asianhallintaa käyttäviä ministeriöitä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta. VAHVAA käyttäviä ministeriöitä pyydetään tallentamaan lausuntonsa myös VAHVA-asialle VN/8058/2023.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan ympäristöministeriöön viimeistään torstaina 30.11.2023 vastaamalla tähän lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

Erytisasiantuntija Ruusa Degerman, ruusa.degerman@gov.fi 0295 250 406 (poissa 25.-27.10.)

Erytisasiantuntija Jaakko Rastas, jaakko.rastas@gov.fi 0295 250 217

Korkeakouluharjoittelija Sami Nenonen, sami.nenonen@gov.fi 0295 250 262

Linkit

<https://ym.fi/ryhti> - Tietoa Ryhti-hankkeesta / Information om Ryhti-projektet

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM028:00/2023> - Tietoa asetuksen valmistelusta / Information om förordningen (Hankeikkuna).

Liitteet:

[Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi.pdf](#) - Luonnos Ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittavien kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta

[Katja-asetus luonnos liite 1_fi.pdf](#) - Liite 1. Kaavamääräyslaji -koodisto

[Katja-asetus luonnos liite 2_fi.pdf](#) - Liite 2. Kaavamääräyksen lisätiedon laji -koodisto

[Katja-asetus luonnos liite 3_fi.pdf](#) - Liite 3. Yleiskaavan oikeusvaikutukset -koodisto

[Katja-asetus luonnos liite 4_fi.pdf](#) - Liite 4. Kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapa

[Utkast förslag till miljöministeriets förordning.pdf](#) - Utkast: Miljöministeriets förordning om utformningen av planbestämmelser och planobjekt i planer som utarbetas i ett interoperabelt datamodellformat

[Katja-asetus luonnos liite 1_sv.pdf](#) - Bilaga 1. Planbestämmelseslag -kodsyste

[Katja-asetus luonnos liite 2_sv.pdf](#) - Bilaga 2. Planbestämmelsens tilläggsuppgiftsslag -kodsyste

[Katja-asetus luonnos liite 3_sv.pdf](#) - Bilaga 3. Generalplanens rättsverkningar-kodsyste

[Katja-asetus luonnos liite 4_sv.pdf](#) - Bilaga 4. Utformningen av planbestämmelser och planobjekt

[Perustelumuistio_ympäristöministeriön_asetus_luonnos.pdf](#) - Perustelumuistio

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ajatuspaja Visio
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Asunto- toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI
Auran kunta
Brändö kommun
BuildingSMART Finland
Digi- ja väestötietovirasto DVV
Docomomo Suomi Finland ry
Eckerö kommun
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan liitto

Etelä-Karjalan maakunta
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Pohjanmaan maakunta
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakunta
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
FiCom ry
Finavia Oyj
Fingrid Oyj
Finståröms kommun
Forssan kaupunki
Forum Virium
Föglö kommun
Geoforum Finland ry
Geta kommun
Green Building Council Finland
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hammarlands kommun
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki

litin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilmatieteen laitos
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uusimaa
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Jomala kommun
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Juristiliitto
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kainuun maakunta
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansallisarkisto
Kanta-Hämeen maakunta
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki

Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaupan liitto
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Pohjanmaan maakunta
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen maakunta
Keski-Uusimaa
Keski-Uusimaa
Keski-Uusimaa
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kiinteistöliitto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
KIRAHUB
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kirkollishallitus
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kumlunge kommun
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta

Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson maakunta
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Kökar kommun
Laihian kunta
Lainsäädännön arviointineuvosto
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin maakunta
Lapin maakunta
Lapin maakunta
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lemlands kommun
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lumparlands kommun
Luonnonvarakeskus
Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uusimaa
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK
Maanmittausinsinöörien Liitto MIL
Maanmittauslaitos

Malax kommun - Maalahden kunta
Mariehamns stad
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy
Metsähallitus
Metsäkeskus Tapio
Metsäteollisuus
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Motiva
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Museovirasto
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
PAKU-foorumin kunnat
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
PATINE (Paikkatietoasiain neuvottelukunta)
Pedersöre kommun - Pedersören kunta

Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan maakunta
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan maakunta
Pohjois-Karjala maakuntaliitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakunta
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan maakunta
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Savon maakunta
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen maakunta
Pälkäneen kunta
Pääesikunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA

Rakennusmestarit ja-insinöörit AMK RKL
Rakennusteollisuus RT
Rakennustietosäätiö RTS
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokavirasto
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Saltviks kommun
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan maakunta
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Senaatti
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sitra
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sottunga kommun

Sulkavan kunta
Sunds kommun
Suojelupoliisi
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura
Suomen Kotiseutuliitto ry
Suomen kuntaliitto
Suomen Luonnonsuojeluliitto
Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys ry,
Suomen Maisema-arkkitehtiliitto
Suomen Metsäkeskus
Suomen Omakotiliitto
Suomen Pelastusalan keskusjärjestö
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen Yrittäjät
Suomenlinnan hoitokunta
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
SYKE
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Säteilyturvakeskus STUK
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Teknologiateollisuus
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Traficom
Turun hallinto-oikeus
Turun kaupunki - Åbo stad
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö

Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtimon kunta
Valtion Taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen maakunta
Vehmaan kunta
VERO
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vårdö kommun
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Yhdyskuntasuunnittelun seura YSS
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Huomiot asetuksen pykälistä

Huomionne asetusluonnoksen 1 §:stä ja liitteistä 1-3.

Huomionne asetusluonnoksen 2 §:ssä esitettyyn vaatimukseen siitä, että kaavassa on noudatettava liitteen 4 mukaista vakiomuotoista kaavamääräyksen ja kaavakohteen esitystapaa ja kaavamääräyksen otsikointia.

Huomionne liitteessä 4 esitettyihin kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapoihin.

Huomionne liitteessä 4 esitettyihin kaavamääräyskoodien yhdistelmiin ja kaavamääräyksen muodostamisen periaatteisiin liittyen.

Yleiset huomionne liitteestä 4.

Yleiset huomionne asetuksesta

Yleiset huomionne luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittavien kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta.

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne.

Lehtinen Teppo
Ympäristöministeriö

Rastas Jaakko
Ympäristöministeriö